

УДК 81'432.1/004.9

DOI <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2025-22-14>

Марина ХАУСТОВА

старший викладач кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Майдан Свободи, 4, м. Харків, Україна, 61000

ORCID: 0000-0001-5011-8179

Юлія КОВАЛЕНКО

доцент, доктор філософії, доцент кафедри української та іноземних мов, Харківська державна академія фізичної культури, вул. Клочківська, 99, м. Харків, Україна, 61000

ORCID: 0000-0002-5736-4249

Scopus ID: 57208439934

Web of Science ResearcherID: JDD-7807-2023

Бібліографічний опис статті: Хаустова, В., Коваленко, Ю. (2025). Цифрові рішення у викладанні ділової англійської мови. *Актуальні питання іноземної філології*, 22, 98–104, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2025-22-14>

ЦИФРОВІ РІШЕННЯ У ВИКЛАДАННІ ДІЛОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Стаття актуалізує питання діджиталізації навчальної, навчально-методичної літератури під час викладання англійської мови. Мета дослідження – оцінити ефективність використання електронного практикуму з ділової англійської мови студентами немовних спеціальностей у дистанційному форматі, а також визначити найбільш привабливі завдання та недоліки матеріалів для подальшого вдосконалення. У дослідженні взяли участь студенти 3 курсу Харківської державної академії фізичної культури, які навчаються за спеціальністю «Фізична культура і спорт». Методи дослідження включали аналіз, синтез, узагальнення, порівняння та анкетування, яке охоплювало 50 здобувачів освіти бакалаврського рівня. Анкета містила питання закритого та відкритого типів щодо досвіду використання електронного практикуму Practical E-Course «Business English». Результати дослідження показали, що переважна більшість студентів позитивно оцінила якість практикуму та його зручність. 80% респондентів визнали матеріали практикуму корисними, а 56% відзначили його високу зручність. Аудіо- та відеоматеріали отримали схвальні відгуки (96% задоволених студентів). Основні недоліки включали обмежену інтерактивність платформи Canva, складність завдань для студентів із нижчим рівнем володіння англійською мовою та необхідність більш детальних інструкцій українською мовою. На основі отриманих результатів запропоновано вдосконалити практикум шляхом доповнення інтерактивними елементами, активним словником для підтримки лексичних навичок та більш різноманітними форматами завдань. Отримані дані підтверджують доцільність використання цифрових інструментів у навчанні ділової англійської мови, а також підкреслюють важливість подальшого розвитку електронних освітніх ресурсів для підвищення мотивації студентів та ефективності навчального процесу.

Ключові слова: електронний посібник, електронні засоби навчання, інформаційно-комунікаційні технології, інтерактивні завдання, медіафайли, гіперпосилання.

Maryna KHAUSTOVA

Senior Lecturer, Department of History of Foreign Literature and Classical Philology, V. N. Karazin Kharkiv National University, 4 Svobody Square, Kharkiv, Ukraine, 61000

ORCID: 0000-0001-5011-8179

Yuliya KOVALENKO

Associate Professor, PhD in Educational, Pedagogical Sciences, Docent of the Ukrainian and Foreign Languages Department at the Kharkiv State Academy of Physical Culture, 99, Klochkivska St, Kharkiv, Ukraine, 61000

ORCID: 0000-0002-5736-4249

Scopus ID: 57208439934

Web of Science ResearcherID: JDD-7807-2023

To cite this article: Khaustova, M., Kovalenko, Yu. (2025). Tsyfrovi rishennia u vykladanni dilovoi anhliiskoi movy [Digital Solutions in Teaching Business English]. *Current Issues of Foreign Philology*, 22, 98–104, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2025-22-14>

DIGITAL SOLUTIONS IN TEACHING BUSINESS ENGLISH

The article deals with the issue of digitalization of educational, educational and methodological literature while teaching English. The purpose of the study is to evaluate the effectiveness of using a business English e-practicum by non-language major students in a distance learning format and to identify the most appealing tasks and material drawbacks for further improvement. The research involved third-year students of Kharkiv State Academy of Physical Culture, majoring in «Physical Culture and Sports», who chose a variable discipline – Business English. The research methods included analysis, synthesis, generalization, comparison, and a questionnaire survey covering 50 undergraduate students. The questionnaire contained both closed and open-ended questions regarding the experience of using the Practical E-Course «Business English» e-practicum. The study results showed that the majority of students positively evaluated the quality and convenience of the practicum. Eighty percent of respondents found the practicum materials useful, and 56% noted its high convenience. Audio and video materials received favorable feedback (96% of satisfied students). The main disadvantages included the limited interactivity of the Canva platform, the complexity of tasks for students with lower levels of English proficiency, and the need for more detailed instructions in Ukrainian. Based on the obtained results, it is suggested to improve the practicum by adding interactive elements, an active glossary to support lexical skills, and more diverse task formats. The collected data confirm the relevance of using digital tools in teaching business English and emphasize the importance of further developing digital educational resources to enhance student motivation and the overall effectiveness of the learning process.

Key words: electronic textbook, electronic learning tools, information and communication technologies, interactive tasks, media files, hyperlinks.

Вступ. Впровадження електронних підручників та посібників у закладах вищої освіти є відображенням загальної тенденції до цифровізації освітнього простору. Дистанційне навчання сприяло зміні ставлення до електронних видань з факультативного на пріоритетний ресурс, що спричинило трансформацію когнітивних стратегій як викладачів, так і студентів. Перед викладачами постала проблема актуалізації контенту навчальних дисциплін з урахуванням новітніх наукових досягнень у відповідних галузях знань, а також пошуку інноваційних методологічних підходів та ефективних комунікативних стратегій у взаємодії зі студентами (Семенов Є., 2022).

Інтенсифікація використання електронних підручників у освітньому процесі зумовлена активним впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Електронні підручники дозволяють створити розширену презентацію навчального матеріалу за допомогою мультимедійних засобів та здатні зберігати значні обсяги інформації. Мультимедійні можливості електронних видань сприяють активізації різних каналів сприйняття інформації, що оптимізує процеси її обробки та запам'ятовування. Це, в свою чергу, підвищує рівень зацікавленості та залученості студентів до навчальної діяльності.

Електронний підручник чи посібник, завдяки своїй цифровій природі, вирізняється розширеним функціоналом. На відміну від паперових видань він забезпечує мультимодальне представлення інформації за допомогою анімації та гіперпосилань, надає можливість оперативного контролю знань, зокрема самоконтролю, відповідає сучасним психолого-педагогічним вимогам до організації навчального процесу, стимулює полісенсорне сприйняття інформації, активізує когнітивні процеси завдяки інтерактивним завданням та забезпечує індивідуалізацію навчання, а також характеризується зручністю розповсюдження та зберігання в цифровому форматі (Криворучко І., 2023; Kovalenko Yu., 2024; Marchenko O. et al, 2024).

Поряд із перевагами електронних підручників та посібників існують і певні недоліки: обмежені можливості групової та колективної роботи, незвичність, нетрадиційність електронної форми подання інформації, складні способи подання інформації, що можуть стати причиною відвернення студента від матеріалу та інші (Єсіна О.Г., Лінгур Л.М., 2012, С. 185). У зв'язку із цим було вирішено здійснити апробацію електронного практикуму з ділової англійської мови, який було створено викладачами Харківської державної академії фізичної культури, та визначити недоліки з метою їх усу-

нення та удосконалення матеріалів практичних занять, а також підвищення вмотивованості студентів.

Аналіз останніх досліджень. Сучасні дослідження підтверджують ефективність використання електронних засобів навчання (ЕЗН) в освіті, особливо у вищій школі. Однак, тривають дискусії щодо їхнього змісту, форми та місця в навчальному процесі. Різноманітність технічних і програмних платформ сприяє появі нових педагогічних підходів. Визначенням дидактичних основ в процесі створення електронних підручників займалися Гризун Л. та Білоусова Л. (Білоусова Л., Гризун Л., 2012). У роботі Мадзігон, Дорошенка та Лапінського розглядаються педагогічні аспекти створення та використання ЕЗН (Мадзігон В.В., Лапінський В.М., Дорошенко Ю.О., 2003). Надія Фіголь звертає увагу на проблеми визначення електронного навчального посібника чи підручника (Фіголь Н., 2012). Безуглий Д. описує інтерактивні аплети у створенні підручника (Безуглий Д., 2016). У своїх дослідженнях останніх років Семенов Є. пропонує розглядати електронний підручник як складову глобальної онлайн-освіти, а також класифікує користувачів за їхніми потребами та способами сприйняття інформації (Семенов Є., 2022). У роботі Криворучко І. аналізуються не тільки методичні вимоги, а й програмне забезпечення, яке використовується в процесі розробки електронних навчальних посібників; цей творчий та дослідницький процес, на думку автора, вимагає від педагога наявності інформаційно-цифрової та дослідницької компетенцій (Криворучко І., 2023).

Після вивчення робіт українських науковців стає очевидним, що реалізація електронних підручників чи посібників, як і інших електронних навчальних матеріалів, може здійснюватися з використанням різноманітного програмного забезпечення та вимагає значних трудовитрат в процесі їх створення.

Мета дослідження – дослідити ефективність використання електронного практикуму з вивчення ділової англійської мови студентами немовних спеціальностей на заняттях в режимі online з використанням технологій дистанційного навчання, а також, враховуючи відгуки студентів, визначити завдання, які викликали найбільший рівень зацікавленості здобувачів

вищої освіти, та недоліки, які слід виправити для покращення якості навчальних матеріалів.

Матеріали та методи дослідження. У дослідженні взяли участь здобувачі вищої освіти 3 курсу Харківської державної академії фізичної культури. Використано методи аналізу, синтезу, узагальнення, порівняння та методи соціологічного опитування (анкетування). У анкетуванні взяло участь 50 здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт». Використовувалася анкета комбінованого (закритого/відкритого) типу, у який містилися запитання щодо оцінювання досвіду використання електронного практикуму з ділової англійської мови Practical E-Course «Business English».

Результати дослідження. У навчально-педагогічній роботі Харківської державної академії фізичної культури функціонує система управління навчанням LMS Moodle (Learning Management Systems Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, що в перекладі з англійської означає система управління «Модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище»), де використовуються електронні версії методичних рекомендацій «Business Foreign Language», створених викладачами кафедри української та іноземних мов (Гнатенко та ін., 2021), та інших підручників, що містять основні теми, які передбачені навчальною програмою, а також вправи для практичного засвоєння матеріалу. Здійснивши подібну апробацію, дійшли висновку, що в умовах інформатизації електронних версій підручників та методичних вказівок недостатньо використовувати лише паперовий матеріал або у форматах docx., pdf. на заняттях, треба вчасно реагувати та встигати за швидкоплинними змінами сучасного діджиталізованого світу задля забезпечення високого рівня мотивації студентів. Тож викладачі кафедри української та іноземних мов ХДАФК створили електронний практикум. Оскільки метою створення електронного практикуму було підвищення зацікавленості, швидкість засвоєння матеріалу та результативність, було проведено опитування здобувачів освіти щодо вибору платформи зі зручним та зрозумілим для студентів інтерфейсом, де студенти зазначили, що хотіли бачити в навчальному процесі медіафайли та інтерактивні завдання,

та більше 70% опитаних відповіли, що віддають перевагу хмарній платформі для графічного дизайну Canva, де можна створювати не лише статичні сторінки, але й інтерактивні елементи. Слід зазначити, що Canva не є повноцінною платформою для створення завдань з автоматичною перевіркою, але при перевірці відповідей викладач має можливість вказати на помилку, виправити її та прокоментувати. Цей онлайн-сервіс дозволяє створювати візуальні компоненти для різних видів вправ, наприклад, картки для перетягування, інтерактивні таблиці або графічні органайзери, крім того, підтримує експорт у різних форматах (PDF, JPG, PNG). Враховуючи те, що електронні видання, як і паперові, розробляються з урахуванням державних освітніх стандартів та навчальних програм, було створено електронний практикум відповідно до вимог упорядкування навчальних видань (структура, зміст, якість, достовірність інформації тощо) із додаванням медіафайлів, гіперпосилань та інтерактивних сторінок.

Під час вивчення вибіркової дисципліни «Ділова іноземна мова» протягом 2023-2024 навчального року студенти 3 курсу спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» Харківської державної академії фізичної культури виконували завдання в електронну практикумі Practical E-Course «Business English». По завершенню курсу користувачі заповнили анкету оцінювання досвіду використання практикуму з метою покращення якості матеріалів та підвищення ефективності навчання. Отримані результати дозволили нам оцінити якість, зручність та ефективність електронного практикуму Practical E-Course «Business English».

Питання та відповіді у відсотках представлені на рисунку 1, де зеленим кольором (вар.1) показано відсоток найбільш позитивних відповідей, жовтим (вар.2) – позитивні відповіді, червоним (вар.3) – менш позитивні, але не негативні (негативні відповіді склали 0%).

Таким чином було визначено, що переважна більшість студентів оцінила практикум на найвищому та високому рівнях. Але для визначення найбільш ефективних завдань та подальшого усунення недоліків студентам було запропоновано під час проходження опитування додати коментарі до кожного з питань за бажанням.

Перше питання, на яке студенти давали відповідь, стосувалося загальної якості практикуму: 80% студентів оцінили його позитивно («відмінно» – 15 осіб, «добре» – 25 осіб); в коментарях студенти зазначили, що Practical E-Course «Business English» загалом допоміг засвоїти навчальний матеріал, задовільнив їх вимоги та очікування.

На друге питання щодо зручності використання 56% (28 осіб) відзначили, що користуватися практикумом було «дуже зручно», а 44% (22 особи) – «зручно», на це вплинув і той факт, що більшість з них активно користуються платформою Canva для створення власних презентацій.

Інструкції (третє питання анкети) для 88% респондентів виявились повністю або здебільшого зрозумілими; хоча слід зауважити, що студенти з нижчим рівнем володіння англійської мови висловили побажання додати інструкції українською мовою, але, на думку авторів, це не матиме позитивний вплив на підвищення рівня знань, тому розглядається створення активного

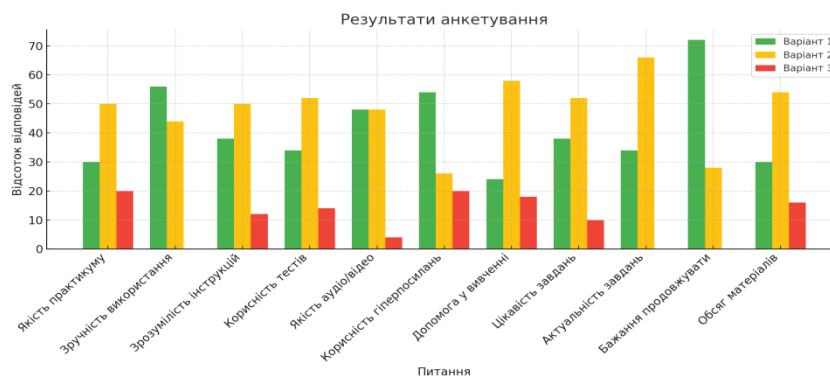

Рис. 1. Результати опитування щодо зручності та ефективності використання електронного практикуму Practical E-Course «Business English»

словника до кожного розділу, який допоможе студентам розширити свій лексичний запас.

У четвертому питанні 86% студентів назвали тестові завдання «дуже корисними» або «корисними»; окрім коментарів щодо вдалої добірки запитань у тестах перевагою, на думку опитуваних, є опція, за допомогою якої викладач може прокоментувати і пояснити неправильну відповідь, відповідно кожен студент індивідуально отримує пояснення окремих правил.

Всі аудіо- та відеоматеріали були представлені з офіційних джерел, тож на п'яте питання отримали 96% відповідей «повністю задоволений» або «здебільшого задовільнений» якістю аудіо- та відеоматеріалів. Однак у коментарях були побажання щодо збільшення їх кількості, оскільки студенти вважають такі завдання найцікавішими та ефективними.

На думку науковців гіперпосилання можуть відволікати від основного матеріалу та призводити до інформаційного перевантаження, а «використання нелінійної структури інформації створює ризик того, що студенти втратять фокус на основному матеріалі, відволікаючись на численні посилання» (Єсіна О.Г., Лінгур Л.М., 2012, С. 185). Тож метою шостого питання було зрозуміти ставлення студентів до гіперпосилань: 80% опитуваних визнали корисність гіперпосилань нашого практикуму «дуже корисними» або «корисними», зазначивши, що ця опція значною мірою допомогла їм повторити вивчений на лекціях матеріал. Відповідно стала альтернативою такого педагогічного прийому, як рефлексія.

Сьоме запитання анкети – допомога у вивченні ділової англійської мови, де 82% визнали, що практикум допоміг покращити знання; в коментарях студенти написали, що електронний практикум став для них потужним інструментом для вивчення англійської мови, який поєднав у собі переваги традиційних методів навчання з можливостями сучасних технологій, допоміг засвоїти правила граматики на практиці.

У восьмому питанні студенти оцінювали цікавість завдань: 90% опитуваних вважають завдання «цікавими» або «дуже цікавими». Студенти вподобали групові завдання (підготовку презентацій, переговорів, розробку бізнес-планів), які вони потім обговорювали, використовуючи комунікативні методи, такі як «Брейнштормінг», «Кейс стаді», «Рольова

гра», «Сторітелінг», «Симуляція», «Інтерв'ю» та інші. Для забезпечення ефективної роботи використовувалася функція «breakout rooms» у Zoom (оскільки навчання здійснювалося виключно онлайн, то контроль виконання відбувався через захист проєкту індивідуально або мінігрупою). Усі подібні завдання отримали найвищу оцінку здобувачів вищої освіти.

Актуальність завдань та обсяг завдань практикуму оцінювалися в дев'ятому та одинадцятому запитаннях, де майже 100% опитуваних поставили позитивну оцінку. Студенти визнали добір і кількість вправ та лексичного мінімуму такими, що відповідають їх вимогам щодо розвитку навичок ведення переговорів, презентацій, ділового листування, телефонних розмов та інших форм ділової комунікації.

Дослідження було спрямовано, в першу чергу, на «споживача», тобто здобувача вищої освіти, тож головним питанням було бажання продовжувати використання подібних практикумів. Аналіз відповідей щодо продовження використання електронного практикуму (Рис.2) показав, що 72% здобувачів вищої освіти хочуть продовжувати використовувати електронний практикум, в той час як 28% відповіли «можливо», що може свідчити про необхідність незначного покращення або адаптації матеріалів.

Рис. 2. Аналіз відповідей щодо продовження використання електронного практикуму Practical E-Course «Business English»

Висновки та обговорення результатів дослідження. Електронний практикум «Practical E-Course Business English» містить достатню кількість практичних завдань, вправ, ситуацій з інтерактивними елементами, аудіо та відео контентом. Практикум може бути використаний як для аудиторної роботи під керівни-

цтвом викладача, так і для самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Студенти позитивно оцінили опцію перевірки знань та коментування помилок, вказали, що їх навички володіння діловим стилем мовлення покращилися. Окремо студенти зауважили, що виконувати завдання Reading/Listening Comprehension таким чином набагато зручніше та ефективніше, ніж у паперовому підручнику, а також їх мотивація вивчати англійську мову зростає.

Результати дослідження свідчать, що для покращення якості та ефективності використання електронного практикуму на заняттях з Ділової іноземної мови необхідно: додати більше інтерактивних елементів для залучення

студентів; звернути увагу на побажання тих, хто зазначив часткову зрозумілість або корисність; провести додаткове опитування серед студентів, які відповіли «можливо», щоб уточнити їхні очікування.

Коментарі студентів допомогли нам визначити переваги практикуму для підтримання його актуальності в подальшому, а також недоліки, які автори планують усунути в «Practical E-Course Business English» та врахувати в процесі створення наступних ЕЗН.

Таким чином, електронний практикум Practical E-Course «Business English» є ефективною альтернативою друкованому підручнику і має потенціал для подальшого використання та удосконалення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Безуглий Д. Технологія створення електронного підручника із вбудованими інтерактивними аплетами. *Фізико-математична освіта : науковий журнал*. 2016. № 2 (8). С. 23–28.
2. Білоусова Л., Гризун Л. Науково-практичні аспекти створення і впровадження електронного підручника для вищої школи. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2012. Т. 28, №2. Doi: <http://dx.doi.org/10.33407/itlt.v28i2.657>.
3. Бондаренко Т. В. Інтерактивні онлайн-словники для збагачення лексичного запасу у процесі вивчення англійської мови. *Мова та мовлення: лінгвокультурологічний, комунікативний та дидактичний аспекти* : матеріали II Всеукр. наук.-практ.конф., м. Кам'янець-Подільський, 9 квітня 2020 р. Кам'янець-Подільський, 2020. С. 192–194.
4. Гнатенко К.В., Коваленко Ю.М., Соїна І.Ю. Business Foreign Language. Методичні рекомендації з курсу «Ділова іноземна мова для студентів ХДАФК». Харків : ХДАФК, 2021. 105 с.
5. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній професійній освіті. *Модернізація професійної освіти і навчання: проблеми, пошуки і перспективи*. Київ : Інститут професійно-технічної освіти НАПН України. 2011. Вип. 1. С. 41–50.
6. Криворучко І. Електронний посібник як інструмент формування дослідницької компетентності в умовах інформатизації освіти. *Věda a perspektivy*. 2023. № 11(30). С. 179–190.
7. Мадзігон В.В., Лапінський В.М., Дорошенко Ю.О. Педагогічні аспекти створення і використання електронних засобів навчання. *Проблеми сучасного підручника*. Київ : Педагогічна думка. 2003. Вип. 4. С. 70–81.
8. Про затвердження Порядку надання навчальній літературі, засобам навчання і навчальному обладнанню грифів та свідоцтв Міністерства освіти і науки України / Наказ від 17.06.2008 N 537.
9. Семенов Є. К. Використання в підготовці педагогів професійного навчання соціальних мереж та освітніх платформ. *Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету*. 2020. Вип. 43. С. 194.
10. Семенов Є. К. Тенденції розвитку електронних підручників в системі вищої освіти України. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2022. Вип. 63. С. 58–65.
11. Ткачук Г. В. Хмарні технології: аналіз, перспективи, реалізації. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2015. № 2 (122). С. 40–44.
12. Фіголь Н. Електронний навчальний посібник чи підручник: до проблеми визначення. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія «Проблеми української термінології». 2012. № 733. С. 53–56.
13. Marchenko, O., Fedorenko, O., Kovalenko Yu., Pavlyk, O., Lukin, B. Influence of educational environment on the formation of skills among future professionals. *Amazonia Investiga*, 13(73), 2024. PP. 123-133. <https://doi.org/10.34069/AI/2024.73.01.10>
14. Yuliya Kovalenko Effective Techniques for Developing Advanced Vocabulary Skills in English Language. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки*. 2024. Вип. 44. С. 60–76 DOI: <https://doi.org/10.26565/2073-4379-2024-44-04>

REFERENCES:

1. Bezuhlyi, D. (2016). Tekhnolohiia stvorennia elektronnoho pidruchnyka iz vbudovanymy interaktyvnymy apletamy [Technology of creating an electronic textbook with embedded interactive applets]. *Fyzyko-matematychna osvita: naukovi zhurnal*, No. 2(8), 23–28. [in Ukrainian].
2. Bilousova, L., & Hryzun, L. (2012). Naukovo-praktychni aspekty stvorennia i vprovadzhennia elektronnoho pidruchnyka dlia vyshchoi shkoly [Scientific and practical aspects of creating and implementing an electronic textbook for higher education]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, Vol. 28, No. 2. <https://doi.org/10.33407/itlt.v28i2.657> [in Ukrainian].
3. Bondarenko, T. V. (2020). Interaktyvni onlain-slovnky dlia zbahachennia leksychnoho zapasu u protsesi vyvchennia anhliiskoi movy [Interactive online dictionaries for enriching vocabulary in learning English]. In *Mova ta movlennia: linhvokulturolohichni, komunikativnyi ta dydaktychni aspekty: materialy II Vseukr. nauk.-prakt. konf., Kam'ianets-Podilskyi*, April 9, 2020 (pp. 192–194). Kam'ianets-Podilskyi. [in Ukrainian].
4. Fihol, N. (2012). Elektronnyi navchalnyi posibnyk chy pidruchnyk: do problemy vyznachennia [Electronic study guide or textbook: on the issue of definition]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politehnika". Seriia "Problemy ukrainskoi terminolohii"*, No. 733, 53–56. [in Ukrainian].
5. Hnatenko, K. V., Kovalenko, Yu. M., & Soina, I. Yu. (2021). Business Foreign Language: Metodichni rekomendatsii z kursu "Dilova inozemna mova dlia studentiv KhDAFK" [Methodological guidelines for the course "Business Foreign Language for Students of KhDAFK"]. Kharkiv: KhDAFK. [in Ukrainian].
6. Hurevych, R. S., & Kademiia, M. Yu. (2011). Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii v suchasni profesii osviti [Information and communication technologies in modern professional education]. In *Modernizatsiia profesiinoi osvity i navchannia: problemy, poshuky i perspektyvy*, Issue 1, 41–50. Kyiv: Instytut profesiino-tekhnicnoi osvity NAPN Ukrainy. [in Ukrainian].
7. Kovalenko, Y. (2024). Effective techniques for developing advanced vocabulary skills in English language. *Vykkladannia mov u vyshchykh navchalnykh zakladakh osvity na suchasnomu etapi. Mizhpredmetni zviazky*, Issue 44, 60–76. <https://doi.org/10.26565/2073-4379-2024-44-04>
8. Kryvoruchko, I. (2023). Elektronnyi posibnyk yak instrument formuvannia doslidnytskoi kompetentnosti v umovakh informatyzatsii osvity [Electronic textbook as a tool for developing research competence in the conditions of education informatization]. *Věda a perspektivy*, No. 11(30), 179–190. [in Ukrainian].
9. Madzihon, V. V., Lapinskyi, V. M., & Doroshenko, Yu. O. (2003). Pedahohichni aspekty stvorennia i vykorystannia elektronnykh zasobiv navchannia [Pedagogical aspects of creating and using electronic learning tools]. *Problemy suchasnoho pidruchnyka*, No. 4, 70–81. [in Ukrainian].
10. Marchenko, O., Fedorenko, O., Kovalenko, Yu., Pavlyk, O., & Lukin, B. (2024). Influence of educational environment on the formation of skills among future professionals. *Amazonia Investiga*, 13(73), 123–133. <https://doi.org/10.34069/AI/2024.73.01.10>
11. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. (2008). Pro zatverdzhennia Poriadku nadannia navchalnoi literaturi, zasobam navchannia i navchalnomu obladnanniu hryfiv ta svidotstv Ministerstva osvity i nauky Ukrainy [On the approval of the procedure for granting educational literature, learning tools, and educational equipment the approvals and certificates of the Ministry of Education and Science of Ukraine] (Nakaz vid 17.06.2008 No. 537). [in Ukrainian].
12. Semenov, Ye. K. (2020). Vykorystannia v pidhotovtsi pedahohiv profesiinoho navchannia sotsialnykh merezh ta osvitnikh platform [Using social networks and educational platforms in the training of professional education teachers]. *Naukovi zapysky Tsentralnoukraiinskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu*, Issue 43, 194. [in Ukrainian].
13. Semenov, Ye. K. (2022). Tendentsii rozvytku elektronnykh pidruchnykiv v systemi vyshchoi osvity Ukrainy [Trends in the development of electronic textbooks in the higher education system of Ukraine]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy*, Issue 63, 58–65. [in Ukrainian].
14. Tkachuk, H. V. (2015). Khmarni tekhnolohii: analiz, perspektyvy, realizatsii [Cloud technologies: analysis, prospects, implementations]. *Kompiuter u shkoli ta sim'i*, No. 2(122), 40–44. [in Ukrainian].